Handläggare
Investering
Exploateringsprojekt
Magnus Jacobsen

Till
Styrelsen för Stockholm Vatten och Avfall AB

Delprojekt kopplat till huvudprojekt 410569
Tvärförbindelsen Södertörn

Projekt 410574 TSö TP Kästa – Genomförandebeslut

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

att för projekt 410574 TSö TP Kästa fatta genomförandebeslut och bevilja upp till 232 mnkr inklusive framtida kostnadsutveckling för projektets genomförande

att bemyndiga verkställande direktören att teckna erforderliga avtal

Christian Rockberger

Verkställande direktör

Jenny Bengtsson

Avdelningschef Investering

Sammanfattning

Trafikverket planerar att uppföra Trafikplats Kästa som en del av Tvärförbindelse Södertörn. Projektet omfattar en ny mötesfri motortrafikled, cirkulationsplats, rampanslutningar samt gång- och cykelvägar. I samband med detta genomförs även nyläggning och omläggning av VA-ledningar. Åtgärderna är nödvändiga för att möjliggöra Trafikverkets utbyggnad av tvärförbindelsen Södertörn.

Ärendet avser genomförandebeslut för delprojektet Trafikplats Kästa (TP Kästa). Totalbudgeten för bolagets del beräknas till 232 mnkr inklusive framtida kostnadsutveckling. Projektet beräknas generera inkomster på cirka 185 mnkr inklusive indexuppräkning till följd av ledningsflytt.

Bakgrund

Trafikverket har erhållit byggstartsbeslut för Tvärförbindelse Södertörn, en ny trafikled mellan E4/E20 vid Vårby och väg 73 vid trafikplats Jordbro i Haninge. Projektet innebär påverkan på Stockholm Vatten och Avfalls befintliga anläggningar, främst ledningsnät men även tekniska anläggningar och övriga konstruktioner.

För att hantera de ombyggnads- och flyttåtgärder som krävs initierades huvudprojektet Tvärförbindelse Södertörn inom bolaget år 2016. Projektets omfattning har successivt utvecklats i takt med Trafikverkets planering, vilket medfört att flera delprojekt etablerats under 2021. Projektstrukturen har därefter anpassats för att bättre spegla Trafikverkets genomförandestrategi och samordning med Huddinge kommuns exploateringsutbyggnad.

Huvudprojekt 410569 Tvärförbindelse Södertörn är idag indelat i sju etapper med tillhörande delprojekt. Etappindelningen baseras på respektive delprojekts planerade projekterings- och genomförandetid. I projektportföljen ingår TP Vårby, TP Flottsbro, TP Kästa, TP Solgård, TP Gladö-Lissma och TP Rudan-Slätmossen. Delprojektet Flytt av APE4 har genomförts och överlämnats till förvaltningen.

Ärendet avser delprojekt Trafikplats Kästa (TP Kästa), Trafikverket har projekterat systemhandlingen som bolaget har granskat för att se till att den följer gällande krav för VA-anläggningar. Systemhandlingsprojekteringen färdigställdes år 2024 och i maj 2026 fick Trafikverket startbesked från regeringen gällande Tvärförbindelsen. I nuläget pågår upphandling för en totalentreprenad för Trafikplats Kästa där både detaljprojektering och produktion ingår. Entreprenaden planeras starta 2028, och Trafikverket kommer vara byggherre för entreprenaden.

Fig 1. Översiktbild av trafikplatser längt Tvärförbindelse Södertörn, källa Trafikverket

Fig 2. Illustrationsbild på färdigbygg trafikplats Kästa från Trafikverket

Tidigare beslut

- Inriktningsbeslut huvudprojekt 410569 Tvärförbindelse Södertörn 2016-06: Utredning 800 tkr (delprojektet TP Kästa saknade egen budget)

- Inriktningsbeslut huvudprojekt 410569 Tvärförbindelse Södertörn 2019-08: Projektering 23 mnkr indikativ totalbudget 229 mnkr (delprojekt Kästa sakna egen budget)

- Reviderat inriktningsbeslut huvudprojekt 410569 Tvärförbindelse Södertörn 2020-08 Projektering 50 mnkr indikativ totalbudget 229 mnkr (delprojektet TP Kästa saknade egen budget)

- Reviderat inriktningsbeslut för huvudprojektet 410569 Tvärförbindelse Södertörn 2022-01: indikativ totalbudget 1 150 mnkr, delprojekt TP Kästa beräknas till en indikativ budget på 190 mnkr(se fig 3)

ÄRENDET

Ärendet avser ett genomförandebeslut för delprojekt TP Kästa inom huvudprojekt Tvärförbindelse Södertörn.

Projektet innefattar ombyggnation av inloppet till dag- och spillvattentunneln mellan Katrineberg och Alby för att möjliggöra utbyggnaden av trafikplatsen. Åtgärderna ingår i Trafikverkets totalentreprenad. Bolaget är kravställare och bevakar arbetet under projekteringsstadiet och under produktionstiden. De befintliga anläggningar som påverkas är flera huvudvattenledningar, spillvattenledningar och dagvattenledningar i olika storlekar och material.

Budgeten utan index har minskat sedan inriktningsbeslutet vilket beror på att kalkylen nu baseras på mer detaljerade underlag från systemhandlingen och vissa nya tekniska lösningar som tagits fram under tiden. Vidare har vissa risker minskat i och med att systemhandlingen nu är klar.

Hållbarhetsanalys

Dagvatten
Dagvattensituationen i området hanteras i Trafikverkets totalentreprenad. Bolaget har kravställt enligt gällande rutiner. Allt dagvatten som kan påverkas samt närliggande anläggningar som tillhör Huddinge kommun i det här fallet hanteras och samordnas av Trafikverket.

Solceller
Ej relevant för detta ärende.

Övriga hållbarhetsområden av stor vikt för projektet
Ej relevant för detta ärende.

Alternativa lösningar

I och med att beslut finns om att genomföra Trafikverkets projekt Tvärförbindelse Södertörn är det inte ett alternativ för bolaget att avstå från att genomföra projektet.

Förordad lösning
Systemhandlingar är framtagna för Trafikplats Kästa och Trafikverket planerar att gå ut för upphandling under Q2 2027.

Förordat förslag till beslut

Projektet innebär att projektet genomförs enligt projekterade handlingar och att ett genomförandebeslut på 232 mnkr, inklusive framtida kostnadsutveckling, beviljas.

Åtgärder

I Kästa kommer planerade anläggningar i tvärförbindelsen i konflikt med flera av bolagets befintliga anläggningar. Trafikverket har tagit fram en systemhandling för erforderliga omläggningar av de befintliga VA-anläggningar som påverkas av vägutbyggnaden. Detaljprojektering kommer ske inom ramen för den totalentreprenad som handlas upp av Trafikverket.

- Dubbla huvudvattenledningar, dimension 600 millimeter, flyttas och förläggs i skyddsrör under kommande väg på en cirka 80 meter lång sträcka
- Omläggning av cirka 600 meter vattenledningar
- Omläggning av cirka 800 meter huvudledningar för spill- respektive dagvatten
- Omläggning av cirka 300 meter lokala ledningar för spill- respektive dagvatten
- Byggnation av två nya betongkammare
- Flytt av en del av Glömstadiket
- Ny i koppling i Katrineberg och Alby tunneln
- Nya Skyddrör under nya vägen
- Flytt av befintliga ledningar och förlängning av dessa
- Rivning av befintliga ledningar

Organisation och ansvarsfördelning

Trafikverket är byggherre och den part som handlar upp projekteringsfasen och totalentreprenaderna för trafikplatsen. Bolaget är kravställare för alla sina anläggningar och Huddinge kommun och Trafikverket för sina.

Tidplan

Projektets tidplan följer Trafikverkets tidplan för Tvärförbindelsen. Den övergripande tidplanen för Tvärförbindelsen har förskjutits sedan inriktningsbeslutet vilket gjort att TP Kästa också senarelagts.

Den övergripande tidplanen för Trafikplats Kästa som förmedlats av Trafikverket är:

Vägplan laga kraft (Trafikverket)	Januari 2024
Miljödom (Trafikverket)	Q3 2024
Upphandling	Q2 2027
Produktion	Q1 2028 - Q2 2031
Avslut	Q1-Q2 2032

Ekonomi

För delprojekt TP Kästa har entreprenadkostnader hämtats från byggkalkyler beräknade på framtagna systemhandlingar. Minskningen sedan inriktningsbeslutet beror på bättre lösningar och risker som minimerats under projekteringen.

Kostnaden för oförutsett har minskat under projekteringen eftersom det blivit tydligare vad som ska göras i projektet.

Förändringen ryms inom beslutad totalbudgeten i huvudprojektet. Se tabell utan index.

Projekt	Tidigare beslutad totalbudget	Förändring	Ny beräknad totalbudget	Nuvarande besult
Huvudprojektet	-	285 550 000,00	285 550 000,00	
Flytt av APE4	51 350 000,00	-	51 350 000,00	Avslutat
TP Flottsbro	246 100 000,00	-	246 100 000,00	Genomförandebesult
TP Vårby	59 150 000,00	58 950 000,00	118 100 000,00	Reviderat genomförandebesult
Microtunnel	319 050 000,00	-319 050 000,00	-	Avslutat
TP Solgård	191 550 000,00	-	191 550 000,00	Inriktningbesult
TP Kästa	190 450 000,00	- 25 450 000,00	165 000 000,00	Genomförandebesult
TP Gladö & Lissma	42 000 000,00	-	42 000 000,00	Inriktningbesult
TP Rudan & Slätmossen	50 350 000,00	-	50 350 000,00	Inriktningbesult
Summa	***1 150 000 000,00***	**-**	***1 150 000 000,00***	

Fig 3.

Utgifter

Moment	Indikativ budget vid inriktningsbeslut	Förändring	Beräknad totalbudget
Projekt- och byggledning	10 050 000 kr	-1 050 000 kr	9 000 000 kr
Projektering	10 000 000 kr	-9 000 000 kr	1 000 000 kr
Geo, mark och miljö	19 000 000 kr	-18 000 000 kr	1 000 000 kr
Övriga byggherrekostnader	0 kr	400 000 kr	400 000 kr
Entreprenad inklusive material	101 400 000 kr	23 050 000 kr	128 450 000 kr
Kända risker	27 500 000 kr	-17 500 000 kr	10 000 000 kr
Oförutsett	22 500 000 kr	-7 500 000 kr	15 000 000 kr
Summa	**190 450 000 kr**	**-31 450 000 kr**	**165 000 000 kr**
Indexuppräkning	51 200 000 kr		
Summa	**241 650 000 kr**		**165 000 000 kr**

Prisindexrisk			66 900 000 kr
Summa			**232 000 000 kr**

Kalkylen är framtagen i prisnivå 2026–06.

Prisindexrisk
Bolaget bedömer att marknadsläget är fortsatt oförutsägbart med risk för fortsatt ökande kostnader till följd av prisindexutveckling. Prisindexrisken för projektet beräknas till 67 mnkr.

Beräkningar av prisindexrisken i projektet baseras på antagande om Indexutveckling enligt Figur 4.

Figur 4 Förväntad indexutveckling

Förväntad indexutveckling	
2027	5 %
2028	5 %
2029	5 %
2030	5 %
2031	5 %

Enligt Stockholms Stadshus AB:s tillämpningsanvisningar för större projekt ska hänsyn tas till förväntad kostnadsutveckling. Uppräkning ska ske utifrån förväntad inflation eller bedömd indexutveckling med uppräkning av riksbankens inflationsmål som grund. Bolaget räknar med en indexutveckling om 5 % då entreprenadindex tenderar att utvecklas snabbare och mer volatilt än den allmänna inflationstakten. En uppräkning om 5% per år bedöms i nuläget rimligt för att återspegla den förväntade kostnadsutvecklingen för bygg- och processrelaterade arbeten samt för att säkerställa att kalkylen är tillräckligt robust inför genomförandebeslutet. Den framtida kostnadsutvecklingen läggs som en särskild reserv och räknas inte in i de medel som kan användas av projektet.

Upparbetade kostnader
Projektet har till och med 2026-08 upparbetat 7,8 mnkr.

Inkomster
Projektet beräknas generera inkomster på cirka 185 mnkr inklusive indexuppräkning till följd av ledningsflytt. Projektet har till och med 2026-07 erhållit 6,6 mnkr i inkomster.

Projektet genererar inga inkomster från anläggningsavgifter.

Risker

Här beskrivs de största risker som är upptagna i kalkylen som kända risker

Typ av risk	Risk	Påverkan på projekt	Förslag på åtgärd
Omfattning	Åtgärder som genomförs av en annan aktör, till exempel Spårväg syd	Försening, fördyrning	Identifiera eventuella störningar så tidigt som möjligt
Ekonomi	Att vissa delar av projektet blir dyrare än beräknat när entreprenörer har detalj projekterat projektet	Fördyrning av projektet.	Tät dialog med Trafikverket, delta på möten samt detaljgranska de handlingar som tas fram löpande i processen
Omfattning	Djupa schakter som kräver spont och projekteras av entreprenören	Försening, fördyrning, mer komplicerad än man tror	Granska handlingar noga och med rätt resurser
Omfattning	Okända geotekniska förutsättningar som entreprenören ser vid produktion	Försening, fördyrning av vissa delar i projektet	Noggrann granskning av projektörens georelaterade handlingar. Eventuellt ta in geotekniskt stöd i projektet.
Omfattning	Omkopplingar ska göras av huvudvattenledningar	Försening, kvalitetsbrist	Förankra vikten av konsekvenser med entreprenören och god planering.
Ekonomi	Nattarbete	Fördyrning	Sträva efter att hitta en lösning som inte kräver nattarbete

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av bolaget i samverkan med Trafikverket.

SLUT